

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

Sectio I. De definitione, & divisione juris patronatûs, modis, quibus
acquiritur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

diti, non reſtè infertur, illam Eccleſiam eſſe ſubjectam eidem Parochiæ, ſed ex eo potius, quòd Clericus, vel Religioſus illius Eccleſiæ, citatus, ad Capitulum, vel ſynodum Eccleſiæ Parochialis, ſpontè, & ultrò, tanquam obligatus, ſæpiùs acceſſerit, prout colligitur *ex c. Dilectus 2. h. e.*

re 3. & c. Ad audientiam 4. h. t. non debent Monachi ſolitarij verſari in parochiis, aut Eccleſiis Parochialibus ſubſtitutis, ſed ſocios habere debent, ut in monaſterium revocari: hodie tamen non tam ex juris hujus ordinatione, quam ex ſpecialibus privilegijs, & ſtatutis verſantur res hæc ordinari.

§. II.

De Monachis non ponendis ſolis in Prioratibus, & eorum ab illis revocatione.

EX ſtatuto Concilii Generalis Lateranenſis, prout referetur in *c. Ex par-*

TITVLVS XXXVIII. DE JURE PATRONATUS.

SECTIO I.

De definitione, & diſiſione juris patronatus, & modis, quibus acquiritur.

§. I.

Quid, & quotuplex ſit jus patronatus, & utrum ſit jus ſimpliciter ſpirituale, an verò potius temporale?

Jus patronatus communiter definitur, quòd ſit, jus, ſive poteſtas nominandi, ſive preſentandi Clericum promovendum ad beneficium Eccleſiaſticum vacans: vel reſtitiùs, ut alii definiunt, eſt jus honorificum, oneroſum, & utile, competens alicui

in Eccleſia, quia de conſenſu Donatoris vel Prelati Eccleſiaſtici cum fundatoribus, conſtruxit, vel dotavit, ſeu ipſemet ipſo à quo cauſam accepit, nempe hæc patronatus definitio ex dicendis magis patet.

Dividi autem ſolet jus patronatus in Eccleſiaſticum, & ſæculare: Eccleſiaſticum eſt, quod Collegio alicui Eccleſiaſtico ſive perſonæ Eccleſiaſticae, nomine Eccleſiæ, dignitatis, aut beneficii Eccleſiaſtici competit, à cujuſcuſque omnique bonis patrimonialibus, quantum laici, originem duxerit. Sæculare, ſive Laicum, & Civile jus patronatus eſt, quod univerſitati alicui, ſeu communitati, ſive Laica hæc ſit, ſive Eccleſiaſtica aut privatæ perſonæ, ſive Clerici, ſive Laici ſit, competit, eò quòd ex ſuo

patrimonio Ecclesiam talem doraverit, fundaverit, aut exstruxerit; ita tamen, ut mutet nonnunquam suam naturam, & ex Ecclesiastico fiat patronatus Laicus, si patronatus, qui fundatus est ex bonis Ecclesiasticis, titulo, non quidem merè lucrativo, per privilegium v. g. vel donationem, &c. sed oneroso, per mutationem v. g. in Laicum, auctoritate Apostolicâ, transeat; & patronatus, qui fuit Laicus, ex bonis scilicet Laicalibus fundatus, fiat Ecclesiasticus, si in Ecclesiam, per donationem v. g. à Laico patrono factam transferatur.

Est autem jus patronatus secundum aliquos, jus merè spirituale, tum, quòd principium illius spirituale sit, potestas scilicet Ecclesiastica, quæ jus hoc instituit, tum quòd objectum illius spirituale sit, cum sit institutum ad præsentandum ad beneficia Ecclesiastica spiritualia: secundum alios verò, cum Glossa in c. Quanto 3. verbo: connexa. De iudiciis. & c. De iure 16. h. 1. probabilius est, non esse quidem jus merè spirituale, antecedenter tamen annexum spirituali, tum quòd tanquam præambulum quoddam ordinetur (remotè saltem) ad jus spirituale obtinendum, ad obtinendum scilicet beneficium Ecclesiasticum; tum quòd nullum quidem jus præsentato tribuat ad spirituale, sicuti tribuit electio, confirmatio, institutio, &c. licentia tamen præsentato detur, ut possit in beneficio ab ordinario institui.

✠ * ✠

s. II.

Quibus modis acquiratur jus patronatus?

TRIBUS potissimum modis jus patronatus in Ecclesia, seu beneficio acquiritur, fundatione scilicet, constructione, & dotatione, sive unus omnia tria hæc præstiterit, in quo casu unus ille tantum Ecclesie talis patronus est, sive varii, & plures hæc præstiterint, ita tamen, ut quilibet specialem titulum habeat, fundationis unus, alter ædificationis, & tertius dotationis; quo in casu tres etiam hujus Ecclesie patroni erunt, vel plures etiam, qui ad eundem titulum concurrerunt. Fundare autem dicitur, qui fundum, sive terræ solum dat, in quo Ecclesia ædificetur; ædificare verò dicitur, cujus sumptibus Ecclesia exstruitur; dotare denique dicitur, qui annuos redditus sufficientes assignat; sicuti autem sub ædificationis nomine, ad jus patronatus acquirendum, etiam reparatio, aut reædificatio Ecclesie, penitus diruta, & destructæ venit, ita etiam fundare aut dotare ad jus patronatus acquirendum, censetur ille, qui fundo priore penitus destructo, & dotatione priore penitus amissâ, fundum novum, aut dotationem novam assignat, ita ut qui prius Ecclesie talis ex integro diruta, aut fundo destructo, vel dotatione amissâ, patronus fuerat, patronus esse definat; & hic, qui ex integro reædificavit, aut fundum novum, vel dotationem novam subministravit, patronus jam sit, si tamen illa fiant, cum ordinarij auctoritate, & consensu, saltem tacito, ex diuturnitate temporis, ex altaribus in illa Ecclesia erectis,

ex consecratione facta, &c. præsumpto, & animo dotandi, fundandi, aut ædificandi Ecclesiam, quod si enim Ecclesia talis per partes tantum reparatur, aut dotatio à benefactoribus augeatur, & melioretur, vel animus dotandi, fundandi, aut Ecclesiam ædificandi defuerit, sed tantum beneficiendi, neque prior patronus jus patronatus amittit, neque, qui ita beneficit Ecclesie, alio nomine venit, quam benefactoris, cui jus patronatus non competit. Præter dictos tres modos, quibus jus patronatus de jure communi acquiritur, potest illud etiam obtineri per privilegium, non quidem ab Episcopo, sed à Summo Pontifice concessum, prout etiam colligitur ex Tridentino sess. 25. cap. 9. De reform. & per legitimam præscriptionem.

§. III.

Quinam sint capaces juris patronatus?

Patroni esse possunt non tantum Clerici, sed etiam Laici *v. Quoniam 3. h. i.* non tantum viri, sed etiam femine *v. ult. De concess. præbend.* (ita tamen, ut si jus præsentandi annexum est bonis ab uxore in dotem marito datis, præsentatio ad maritum pertineat, cum fructus rerum dotalium, qualis est præsentatio, ad maritum pertineant) non tantum puberes, sed etiam impuberes (ita tamen, ut si pupillus adhuc sit infans, infra septennium, non ipse, sed tutor præsentare debeat; si verò sit major septem annis, infra annos tamen pubertatis, præsentatio fieri debeat cum tutoris au-

thoritate, non quidem necessitate) non enim præsentatio ab impubere tali fieri potest, sed etiam sine tutoris auctoritate, & præferenda est, quamvis à tutore præsentetur) sed ex honestate, & dignitate, cum tutor detur ad actiones etiam pupilli regendas; si autem pubes quidem sit, minor tamen viginti quinque annis, & curatorem habeat, nihil citius præsentationem poterit curator facere, nisi à mandato minoris, cum curator tantum detur ad bona temporalia minoris administranda; non tantum legitimus, sed etiam spurii, & alii illegitimi, si jura universaliter loquantur, de dote fundante, aut ædificante Ecclesiam. Pagani tamen, Iudei, & alij infideles, & hæretici non sunt capaces juris patronatus, prout Glossa recepta docet, in *ca. Frigentius 27. verbo: Qui Christiani* *caus. 16. q. 7.* cum enim jus patronatus sit jus Ecclesiasticum, consequenter illi qui extra Ecclesiam sunt, competere non potest; & quamvis majore communicatione ligatus, & vitandus, non amittat jus patronatus, quod inter communicationem habuit, ejus tamen usus & exercitio privatur, usque dum abbas vatur, cum non liceat ei communicare.

